



Folketingets Udvalg for Fødevarer,  
Landbrug og Fiskeri

14. november 2005

J. nr.: 438-10

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 21. oktober 2005 ( FLF alm. del spørgsmål 36 ) anmodet om min besvarelse af følgende spørgsmål:

**Spørgsmål 36:**

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. oktober 2005 fra Center for Biodiversitet vedrørende fugleinfluenza, jf. FLF alm. del – bilag 38”

**Svar:**

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Det er korrekt at man ikke kan udrydde en sygdom som fugleinfluenza, der findes i og spredes af de vilde fugle. Derfor må man nøjes med det næstbedste, nemlig at arbejde for at hindre at sygdommen spredes fra de vilde fugle til de tamme. Hvis det alligevel sker at tamme fjerkræ smittes, kommercielle som hobby, så træder de fælles EU-regler om bekæmpelse af sygdommen i kraft.

Som altid er det bedre at forebygge end at bekæmpe, hvorfor der også, efter fælles enighed i EU, er indført restriktioner i samtlige medlemslandene. I Danmark har dette betydet at:

- Der er indført en række restriktioner for erhvervsmæssig hold af fjerkræ i risikoområderne, der skal hindre direkte og indirekte kontakt mellem vilde fugle og kommercielt fjerkræ.
- Der er indført forbud mod afholdelse af samlinger m.v. af fjerkræ eller andre fugle.
- Der er indført forbud mod indførsel af levende fugle og produkter heraf fra tredjelande.
- Der er indført forbud mod indførsel af levende fugle fra tredjelande, der er ledsaget af deres ejer.

Disse restriktioner har, sammen med anbefalinger til rejsende til destinationer med udbrud af fugleinfluenza, netop til hensigt at forebygge, at dansk tamfjerkræ og andre fugle, smittes med fugleinfluenza.

Vaccination er en effektiv forebyggelse mod en lang række husdyrsygdomme, men desværre ikke mod fugleinfluenza. EU-reglerne er for indeværende således at der er forbud mod vaccination mod fugleinfluenza, og der findes ingen godkendt vaccine mod fugleinfluenza i EU.

Vacciner godkendt i lande uden for EU er ikke godkendt til anvendelse til eksotiske fuglearter. Erfaringer fra udbruddet af fugleinfluenza i Holland i 2003 viste, at vaccination mod fugleinfluenza i zoologiske haver, ikke forårsagede dannelse af beskyttende antistoffer i alle fuglearter. Desuden kan vaccination mod fugleinfluenza ikke effektivt forhindre infektion af det vaccinerede dyr, men vil kun resultere i en generel undertrykkelse af symptomerne og en reduktion i den mængde virus det pågældende dyr udskiller under infektionen. Vaccinerede dyr kan således fungere som sunde smittebærere og dermed udgøre en risiko for overførsel af smitte til både andet fjerkræ og til mennesker.

Erfaringer med vaccination mod fugleinfluenza i Asien viser, at forebyggende vaccination uden anvendelse af andre kontrol foranstaltninger, ikke er succesfuldt. Indonesien fokuserende i begyndelsen

udelukkende på en vaccinations strategi. Først efter at antallet af humane tilfælde og dødsfald på grund af fugleinfluenza steg, igangsatte regeringen en omfattende aflivningskampagne i områder med smittede besætninger. Kina og Vietnam har ligeledes gennemført store aflivningskampagner sideløbende med et intensivt vaccinationsprogram.

Da fugleinfluenza således ikke kan forebygges effektivt ved vaccination, og da det ikke er muligt at bekæmpe et udbrud af fugleinfluenza ved vaccination alene, anbefaler eksperter i EU at vaccination kun anvendes i særlige tilfælde og da kun i kombination med andre sygdomsbekæmpende foranstaltninger.

Hvad angår avl af resistente dyr med stærkt immunforsvar, er der ikke tvivl om at der findes en vis biologisk variation imellem forskellige arter af fjerkræ og andre fugle, således at nogle arter har større modstandsdygtighed overfor visse sygdomme end andre arter. Svømmefuglenes modstandsdygtighed overfor fugleinfluenza sammenlignet med høns og kalkuners større følsomhed, er netop et meget kendt eksempel på en sådan forskel på graden af immunforsvar. Man ville formentligt også ved undersøgelse af forskellige hønsracer, kunne påvise en vis variation af graden af modstandsdygtighed overfor fugleinfluenza, men netop en større modstandsdygtighed er ikke nødvendigvis en fordel, når det drejer sig om bekæmpelse af fugleinfluenza.

I en population af fjerkræ med stor følsomhed overfor fugleinfluenza, vil en introduktion af en meget alvorlig type af sygdommen, som H5N1, blive opdaget meget hurtigt, da inficeret fjerkræ vil dø i løbet af 24 til 48 timer, og bekæmpelsesforanstaltningerne kan hurtigt sættes i gang. I en population hvor fjerkræet har opnået en vis modstandsdygtighed, enten som følge af vaccination eller fordi der findes en vis naturlig modstandsdygtighed, vil en infektion med fugleinfluenza kunne forløbe uopdaget i længere tid, med risiko for spredning af virus over større områder, og med større konsekvens for både mennesker og dyr.”

På den nuværende videnskabelige baggrund, finder jeg det således ikke hensigtsmæssigt at iværksætte vaccinationsprogrammer som forebyggelse mod fugleinfluenza. Avl af dyr med større modstandsdygtighed over for netop fugleinfluenza, er heller ikke en egnet metode til bekæmpelse af sygdommen på nuværende tidspunkt. Fremskridt på begge disse områder forudsætter videnskabelige gennembrud, som vi kan håbe på vil ske i den nærmeste fremtid.

Lars Barfoed

/Birgit Gottlieb